

עזון תורני שכוחי בעזה"ת אֵלֵינוּ שֶׁל תְּנִידוּ

גליון 646

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

"לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת"

בתיקוני הזוהר (תיקון מח) כתוב: "כל מאן דכעיס בשבת כאילו אוקיד נורא דגיהנום" דהיינו: כל הכועס כאילו מבעיר אש גיהנום חס וחלילה, בספר חסידים (סימן קמה) כתב, בעלי הכעס חיייהם אינם חיים (פסחים קיג) ומתים קודם זמנם.

מעשה בשועל שהסתבך ביער ופגש באריה רעב ראהו האריה ושאג מדוע לא הביא טרף עד עתה וכמעט עמד לשסע את השועל ענהו השועל בערמה ובחכמה שאריה גדול וחזק ממנו עכבו עד כה. כעס האריה כיצד יתכן שיש משהו חזק וגדול ממנו ענהו השועל שמוכן הוא להראותו לאריה "היקר". מיד לקחו לשפת הבאר והאריה ראה את הבבואה שלו במים עמד ושאג וכנגדו השתקפה דמותו בשאגה אדירה החליט להסתער וקפץ בפנים וסופו היה למות בטביעה במים העמוקים והשועל ניצל. כך המשילו רבותינו את הכעסנים שסופם אבדון ולא רק שאינם משיגים מטרתם אלא מהפכין זאת לגמרי. בספר "אהבת מישרים" כתב שהסיבה שמלחמת העולם הראשונה פרצה הייתה בגלל הכעס, שכן השליט הרוסי סזונוב כעס על שפחתו שהקדיחה תבשילו, ובאותו רגע התקשר אליו השר הגרמני לנסות להשכין שלום, אך השר הרוסי שהיה בכעס צעק ורתח בטלפון, השר הגרמני לא טמן ידו בצלחת, וממילא פרצה המלחמה הנוראה שגרמה לנשים רבות להיות אלמנות ולבנים רבים להיות יתומים. והכל נגרם כתוצאה מן הכעס. וכך היה מתפלל התנא הקדוש רבי עקיבא בכל יום, "יהי רצון שלא אכעס היום ולא אכעיסך"

פנתח האה

אחד מכלי המשכן שחכמי הלב עמלו על בנייתו, היו הכרובים. ה"כרובים" היו נראים כשתי דמויות בעלות כנפיים, עם פני תינוק, אחד בדמות זכר ואחד בדמות נקבה, פניהם פונים האחד מול השני עם נטייה כלפי מטה – כלפי ארון הברית, וכנפיהם מופנות כלפי מעלה. על הכרובים כותבת התורה כך: "וַיְהִי הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה, סִכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַפְּתָרִת, וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אַחִיו" בספר "תפארת שלמה" מביא רעיון נפלא: פרישת כנפיים כלפי מעלה, מרמזת על עניין התפילה. הרעיון של נשיאת כפיים מוזכר פעמים רבות בתורה בהקשר של תפילת האדם לבוראו - "אֶפְרָשׁ אֶת פְּנֵי אֶל ה'" (שמות ט), "וַיִּפְרָשׁ כַּפָּיו אֶל ה'" (שם) ובמקומות נוספים. על האדם לשאת את כפיו בתפילה לבורא עולם כדי שיצליחו דרכיו, אולם התורה מרמזת על דרך מיוחדת, בה התפילה הופכת לעוצמתית יותר, והיא: "ופניהם איש אל אחיו". על האדם לעורר רחמים בתפילתו לא רק על עצמו, אלא גם על חברו. ידועים דברי חכמים: "כל המבקש רחמים על חברו והוא צריך לאותו דבר, הוא נענה תחילה" (בב"ק צב). כלומר, אם אדם מתפלל עבור חברו, והמתפלל עצמו זקוק לאותה ישועה עליה הוא מתפלל עבור חברו, הוא נענה תחילה. המקור לכלל זה הוא ממספר פסוקים, אחד מהם הוא: "וְהִי שֵׁב אֶת שְׁבוֹת אֵיבֹב, בְּהִתְפַּלְלוּ בְּעַד רֵעֵהוּ" (איוב מב). מדוע זה כך? רבינו ניסים (הר"ן) בדרשותיו, מבאר זאת כך: כמו צינור שדרכו עוברים מים מהמעייץ אל השדות, אשר לפני שהמים משקים את השדות, הצינור הוא הראשון לקבל תועלת המים, כך מי שמתפלל שיתברך חברו, הרי המתפלל כאותו צינור, שהוא מקבל תחילה את הברכות. יש לכך הסבר מהותי: בורא עולם מתנהג עם האדם במידה כנגד מידה. כאשר אדם יוצא מה"אגו" האופף אותו, פונה מעיסוקיו ומעורר רחמים עבור חברו, במידה כנגד מידה, גם בורא עולם "פונה מעיסוקיו", מאזין לקול תפילת אותו אדם, וממלא את משאלות ליבו. זהו הרעיון הטמון במילים "ופניהם איש אל אחיו". כשאדם פורש כפיו כלפי מעלה ותוך כדי כך הוא פונה אל אחיו ומתפלל גם עליו, אזי תפילתו מותירה רושם.

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

זמנך השבת
הדלקת נרות
מוצאי שבת
6:13
5:13
נא לשכור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה
ר"ת: 6:49

אָהַל הַהֵלֶלֶה

האם מותר להוסיף תבלין, כגון פלפל שחור, לתבשיל בשבת, כדי לשפר את טעמו. וכן האם מותר להוסיף כורכום לתבשיל, כדי לצבוע אותו בצהוב, או שיש בזה איסור משום "צובע" או משום "בישול"?

בספר היראים כתב, שאין איסור לצבוע מאכלים בשבת, משום שאין זו דרך צביעה שאסרה התורה. שלא אסרה תורה אלא צביעה ממש, כגון צביעת בדים וכדומה, אבל מאכל, שאחרי צביעתו בדבר מאכל אוכלים אותו, אין זה בכלל צביעה שאסרה התורה. ולפי זה **מותר יהיה לשים בשבת כורכום במאכל, בשביל לצבוע אותו בצהוב.** וכן פסק מרן השלחן ערוך (סוף סימן שכ), שאין דין צביעה באוכלין בשבת ורבינו הרמ"א ז"ל גם כן כתב להקל בצביעה בשבת במיני מאכל, שהרי כתב שמותר לערב בשבת יין לבן יחד עם יין אדום, ואין לחוש לצביעה.

אולם העיר על כך מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל שהדבר פשוט, שאין להקל בהוספת כרכום וכדומה, אלא בכלי שני דווקא, כלומר, **אסור להוסיף תבלין לתבשיל, אלא לאחר שהוציאו את התבשיל מן הכלי שנתבשל בו, לכלי אחר, אבל בכלי ראשון, שהוא הסיר שבו התבשל התבשיל, אסור בהחלט להוסיף תבלין, שהרי יש בזה איסור משום בישול התבלין בשבת, שמרוב רתיחת התבשיל, מתבשל גם התבלין.** (חזון עובדיה

שבת, חלק חמישי עמוד לב)

אהל לחידוש

חידושים ופג'נים לשולחן השבת

"מחצית שקל תרומה לה"

ידוע מאמר חז"ל "אין אדם מת וחצי תאוותו בידו" – אומר בעל "המקדש מרדכי" שזה באה התורה לרמוז לנו, שיתנו מחצית השקל, כי בכסף אין שלימות, כי אדם שאוהב כסף כל כסף שיש לו זה חצי ממה שהוא רוצה.

להמחיש זאת מובא סיפור או משל, אדם שישב בגינת חמד, ולפתע התיישב לצידו אדם מוכר ומפורסם, היה זה גדול עשירי העולם. מהתבוננות בו, הוא הפתיע ושאל, אתה מזהה אותי? כן בוודאי, אתה הרי העשיר הנודע. נו... תשלים את המשפט הוא אומר לי, לנוכח פליאתי הוא מחייך ואומר ההמשך הוא... "העשיר מספר אחד בעולם".

אמרתי לו אדוני היקר מאוד, טעית והנך חי בטעות גדולה, אתה בבעיה כלכלית גדולה יותר ממני, לך חסר יותר כסף ממני. כעת היה תורו להתפלא, והוא פתח עיניים גדולות ואמר, יש לך מושג כמה כסף יש לי? יש לי 40 מיליארד דולר, איך אתה מדמיין שחסר לי יותר כסף ממך??? עניתי לו, לא טעיתי, אני יסביר לך, הרי אתה מפחד כל הזמן להפסיד את התואר מקום ראשון בעולם למקסיקני שמתחרה בך, לכן אתה חותר בכל מחיר ושואף להכפיל את רכושך ל-80 מיליארד, ככה תהיה מוגן מלסכן את מעמדך, אם כן חסר לך 40 מיליארד דולר, באמת חסר לך הון עתק, אבל לי חסר מקסימום רבע מיליון דולר, אז למי חסר יותר כסף???

לפי זה יתכן לפרש "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט ממחצית השקל", כי האוהב כסף שהוא עשיר כשנתן לצדקה הוא מרגיש שנתן שלם, ואילו העני שנתן מפת לחמו הרבה יותר אחוזים מרכושו לעומת העשיר, מרגיש שנתן פחות ממה שצריך, לכן מזהירה התורה, העשיר תזכור מה שתרמת זה רק חצי ולא מושלם, וגם העני תרגיש טוב ואל תמעט בערך הנתינה שלך.

"זה יתנו... מחצית השקל"

"כמין מטבע של אש הראה לו"

משה תמה כיצד מטבע פשוט יכול להוות כופר נפש. הראה לו שאין זו מטבע פשוטה אלא של אש – שרק אם הנתינה תהיה מתוך התלהבות של אש, תהווה כפרה. אחרת, זה באמת סתם מטבע.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

"לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת"

בתיקוני זוהר דרשו על חומרתה הנוראה של מדת הכעס, ובפרט ביום השבת. הגאון רבי שבתי פרנקל זצ"ל היה אוד מוצל מאש התופת הנאצית, איש רם משכמו ומעלה, תם וישר שעשה מלאכת ה' באמונה. משאת חייו היתה להוציא לאור את ספרי היד החזקה' להרמב"ם במהדורה חדשה ומפוארת, נקיה מכל שגיאה וטעות ומסוננת מכל רבב. למען מטרה קדושה זו, השליך נפשו מנגד להשיג את המהדורות הראשונות של הספרים, ולהתחקות אחר כתביו המקוריים של הרמב"ם. הוא הקדיש שנים ארוכות להשלימם בצורה היותר טובה ומפוארת. באחד הימים, לבש משרדו של רבי שבתי אווירת חג. חודשים ארוכים של עמל ויגיעה באו לסיומם. כתב יד עתיק ונדיר של אחד מתלמידי הרמב"ם נמצא במצרים, ובתוכם של שרים, שגרירים, חברי פרלמנט וראשי ממשלה במדינות שונות, הצליח רבי שבתי לרכוש את כתב היד המיוחד מהשלטונות המצריים תמורת סכום עתק. הקלף העתיק והנדיר היה מונח על שולחנו, ועוזרו נקרא לחדר כדי לבחון עמו את כתב היד. כשכוס קפה בידו, נכנס העוזר לחדר, כשהוא נרגש לחזות בעיניו בכתב היד שכה ייחלו להשגתו. מרוב התלהבות, נתקל העוזר באחת מרגלי השולחן, וכוס הקפה התהפכה על השולחן, הישר על הקלף העתיק ויקר המציאות. היה זה עניין של שניה עד שהבינו השניים כי כתב היד העתיק, סכומי הכסף האדירים, ההשקעה והמאמצים חובקי העולם – הכל ירד לטמיון. מעיסה של קלף מתפורר וקפה – אי אפשר היה לעשות דבר. העוזר, שלא ידע את נפשו מרב צער ופחד, השפיל את עיניו וקפא במקומו. מרוב מבוכה ואשמה לא העז כלל לזוז, ונותר כך דומם כשמבטו נעוץ ברצפה. רבי שבתי יצא מן החדר, וכעבור שתי דקות חזר ובידו... ספל קפה. הוא הניח את הספל לפני העוזר ואמר לו: "כמדומני שכוס הקפה שלך נשפכה. קח, שתה!"... דומה שכל מלה נוספת מיותרת. כמה עוצמה גלומה במעשה זה של רבי שבתי! כמה גדלות נפש! כמה כבישת הכעס ועבודת המידות דרושות בשביל כך! מי יודע, אולי מעשה זה מצטרף לשלל זכויותיו הגדולות של רבי שבתי, שבעטיין זכו אותו משמים להאדיר את ספרי הרמב"ם, ולגרום איתם מהפכה של ממש בעולם התורה. (לקראת שבת – דרשו)

רבי נתן וכטפויגל זצ"ל, המשגיח בישיבת ליקווד, היה אציל במידותיו, וסיפורים רבים מסופרים אודותיו. כיצד לחנך ילדים? נשאל המשגיח, והשיב: "שלא יהיה כעס בבית!" המשגיח הוסיף ועורר בכל הזדמנות על הצורך במנוחת הנפש, וסיפר שבקלם זה היה עיקר גדול: לעשות הכל במנוחת הנפש. כאשר אחד מבני ביתו הרים את קולו בצעקות, היה רבי נתן מתחיל לנגן בניגון של לימוד המוסר: "תתנהג לדבר כל דבריך בנחת לכל אדם ובזה תנצל מן הכעס". הרב עצמו היה דוגמה מופתית לכך. בני משפחתו מספרים בהתפעלות כי כאשר ילדיו היו קטנים, הוא אף פעם לא הענישם אחרי שעשו משהו אלא המתין למחרת, כדי להיות בטוח שהעונש נובע מכוונות טהורות בלבד ולא מכעס אישי. המשגיח נהג לטבול במקווה טהרה כל יום לפני תפילת שחרית. יום אחד ניגש לטבילה נוספת לאחר התפילה. כאשר תהה מלווהו מדוע הוא טובל בשנית, השיב לו רבי נתן: "נכשלתי זה עתה בכעס, כעסתי על אחד, וברצוני לקבל לב טהור מחדש".

**בריאות ברכה והצלחה וכל טובה
לסמי מאיר בן חילוה הי"ו
ולשמחה בת שרה הי"ו
להם וכל משפחתם לנכדים והנינים**

**בס"ד
"זה היום עשה ה' נגילה ושמחה בו"
היננו... היננו...
לפתיחת מכון "ש"ם אבותי"
בראשות הרב שמשון פוקס שליט"א
פרטים בעזרת ה' בקרוב...**

מצלצלים בדלת,
"שלום אדוני, תרצה אולי לתרום משהו
לבית האבות?"
הזקן צועק:
מרים, שימי עלייך את המעיל ותכניני את המזוודה".

גביר עשיר התקשר לקופת העיר ואמר ברצוני לתרום 1500 דולר
מה אני מקבל בעד תרומה כזו הקופאית התחילה בחשבון:
350 דולר - 40 יום תפילה במז'יבוז
250 דולר - מפורים עד פורים בקבר מרדכי ואסתר באירן
500... דולר - שנה שלימה תפילה אצל ר' אלימלך מליז'ענסק
200 דולר - אצל החפץ חיים
כשנשאר 200 דולר אמרה הקופאית
מה הינך רוצה עם ה 200 דולר הנוספים?
ענה הגביר כשהרבנים יורדים בדיוטי פרי
שיקנו לי סיגריות....

קצתה מאתול

משה רבינו מצווה את בני ישראל את אשר הורהו הקב"ה לגבי מלאכת המשכן, והוא פותח במילים: "זה הדבר אשר ציוה ה', קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה'". ולכאורה, הדבר נראה כמיותר, שכן אדם שתורם למען מטרה מסוימת, אם

לא הכריחוהו לכך, הרי שלבו רצה לנדב מאשר לו למען המטרה. מדוע מגדירה התורה שהענקת התרומה הינה בגדר "כל נדיב לבו?" ובכלל, 'הענקת התרומה' אמרנו, אבל בתורה כתוב 'קחו מאתכם תרומה'. תרומה נותנים, מעניקים או מקבלים, אבל לא לוקחים. הרוחות בישיבה בליטא סערו וגעשו, הבחורים ניסו לעכל את ששמעו: הגאון רבי אייזל מסלונים, המפורסם בתארו 'רבי אייזל חריף', על שום מחשבתו החדה כתער ועמקנותו ושקיעותו בלימוד, הגיע לשיבתם במטרה לחפש חתן לבתו. אין הוא מחפש ייחוס מפואר, ולא בחור בעל נתונים מרשימים. מבחן אחד יש לו והעומד בו בכבוד, יוכל להיות חתנו של הרב. קושיה עצומה הקשה רבי אייזל לבחורי הישיבה, משך שלושה ימים הוא ישהה בישיבה וישמע את תירוציהם של הבחורים, מי שיצליח לתרץ את הקושיה בצורה שתניח את דעתו של הגאון החריף, יזכה בזכות הגדולה שהכל חושקים בה. הבחורים שקלו וטרו, התפלפלו והתוכחו, סערו והתפעמו - בינם לבין עצמם, ולפני רבי אייזל. אך לשווא, הגאון דחה את כל ניסיונותיהם לתרץ את המוקשה. הקושיה נותרה כסלע ברזל איתן ויצב שהכל חולף סביבו והוא מוצק ללא ניע... לאחר שלושה ימים משלא נמצא תירוץ לקושיה, החליט רבי אייזל לעלות על כרכרה ולשוב לביתו. לאחר שהתרחק מרחק הגון מן הישיבה, נשמעו ממרחק קריאות עמומות, העגלון הפנה את ראשו והנה בחור מן הישיבה רץ בכל כוחו מנסה להשיג את רבי אייזל שנסע בלא שהוא שם לב לכך. העגלון סימן לרבי אייזל ששקוע היה בלימודו, וקיבל הוראה לעזור. הגיע הבחור כשהוא מתנשף כולו, סמוק ומיוזע מהמאמץ הרב, ורבי אייזל מעלהו בחביבות לצדו: "שמא מצאתם תירוץ לקושיה?" הבחור מנענע בראשו לשלילה, הוא לא מצא את התירוץ. "אם כן", תהה רבי אייזל, "מדוע באתם?" "את התירוץ, רבי", שרק הבחור בנשימות קטועות, "רצוני לשמוע. את התירוץ איני רוצה להחמיץ..." רבי אייזל התפעל מכח רצונו של הבחור שרץ אחרי הכרכרה מרחק כה רב, רק בכדי לשמוע את התירוץ, למרות שחתן הרב הוא כבר לא יהיה. "אותך אקח כחתן לבתי", גם רבי אייזל לבחור, "עם כח רצון כזה בוודאי לאילן גדול תיעשה". לימים נודע הבחור כהגאון רבי יוסף שלופער.

בזוהר הקדוש (ח"ב קצח) מובא יסוד גדול שכדאי לחזור עליו [בתרגום]: "רבי אבא פתח ואמר 'קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו וגו', בא וראה, בשעה שבן-אדם מעלה [דבר] ברצונו לגבי עבודת בוראו, אותו הרצון עולה בתחילה על הלב, שהוא [הלב] יסוד וקיום כל הגוף. לאחר עולה אותו רצון טוב על כל איברי הגוף, ורצון כל האיברים ורצון הלב מתחברים כאחד, ומושכים עליהם זוהר השכינה שתהיה עמם" (!)... מסיים הזוה"ק: "וזהו שכתוב 'קחו מאתכם תרומה'", היינו שכשאדם רוצה לנדב מנדבת לבו תרומה, באמצעות רצונו הוא לוקח את השכינה הקדושה שתסייע לו בכך. לכך מוגדרת התרומה כנדבת הלב, וכלקוחה. אמת, ברצון לבדו אין די! חייבים להוציא את הדבר לידי מעשה, כי אחרת אין ערך לרצון. אבל אם אדם רצה, וניסה, והשתדל, ולא הצליח, אל לו להישבר מכך ולחשוב שלא פעל מאומה, שכן הרצון - כפי שנראה בבירור בזוה"ק - הוא התשתית והבסיס לקיום המצוות בפועל בצורה טובה. הוא הגורם להשראת השכינה על האדם... (ישראל מלכה)

**ברכה והצלחה
ובריאות איתנה**
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו

לרפואה שלימה
סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו
דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו
אופיר דלל בן אורה
ומשפחתו הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכני"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 17:10

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 17:15
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב רפאל עגיב שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א
יום ה' - הרב שלום אטלן שליט"א

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 5:45 נץ
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 17:15
שיעורי תורה מידי יום
לאחר ערבית
יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 19:30
"יש קונה עולמו בשעה אחת"
שימו לב <<<<

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00